Največji slovenski dnevnik v Združenih državah
Velja za vse leto - - - $6.00
Za pol leta - - - - - - $3.00
Za New York celo leto - $7.00
Za inozemstvo celo leto $7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3—3878 | Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879 | TELEFON: CHelsea 3—3878

NO. 12. — ŠTEV. 12. | NEW YORK, THURSDAY, JANUARY 15, 1931. — ČETRTEK, 15. JANUARJA 1931 | VOLUME XXXIX. — LETNIK XXXIX.

INDIJSKI KONGRES ZAPOVEDAL ZAPRETI TOVARNE

MACDONALD BO DANES POJASNIL STALIŠČE SVOJE STRANKE GLEDE INDIJE

Za danes je bil proglašen "Dan mučenikov". Pred par dnevi so bili usmrčeni štirje domačini, ki so se udeležili spomladi protestne demonstracije.— Danes bo povedal angleški ministrski predsednik kakšno stališče zavzema njegova stranka napram indijskemu vprašanju.

BOMBAY, Indija, 14. januarja. — Vseindijski kongres, ki zboruje tukaj že izza 20. decembra, je proglasil jutrišnji dan za "dan mučenikov".

Nadalje je bil za jutri napovedan "hartal", to je pasivni štrajk. Vse tovarne in industrijske naprave bodo zaprte. Ves promet bo ustavljen.

Oblasti so storile vse potrebno, da preprečijo demonstracije in vzdrže javni mir, kar se jim pa najbrž ne bo posrečilo.

Pred par dnevi so tukaj usmrtili na javnem prostoru štiri Indijce, ki so se spomladi udeležili velike protestne demonstracije in baje povzročili smrt dveh policistov.

LONDON, Anglija, 14. januarja.—Za jutrišnji dan je sklicana plenarna seja angleško-indijske konference.

Liberalci in konservativci so že pojasnili svoje stališče, ki ga zavzemajo napram dominijskemu štatusu Indije, jutri pa pride na vrsto ministrski predsednik MacDonald, ki bo povedal, kakšno stališče zavzema napram temu perečemu vprašanju angleška delavska stranka.

MacDonald bo najbrž priporočil, naj se dvigne Indija na dominijski štatus, toda ne takoj, pač pa šele po kakih desetih ali petnajstih letih.

MacDonaldova izjava bo temeljila na poročilu, ki ga je izdelal zbornični pododbor.

Poročilo priporoča za Indijo odgovorno vlado z raznimi jamščinami. Federirana Indija naj dobi generalnega governerja in narodno zakonodajo. — Nadalje bo ministrski predsednik označil odredbe, potom katerih bi zamogla dobiti Indija dominijski štatus.

Predlagal bo, naj se skliče začetkom prihodnjega leta konvencijo. Ob oni priliki bodo na podlagi sklepov sedanje konference zasnovali indijsko ustavo ter napravili načrte za odgovorno vlado, z raznimi jamščinami v interesu angleške krone.

Po proglasitvi ustave bo najmanj deset let trajajoča prehodna doba, tekom katere bo Indija pod kontrolo oziroma probacijo.

Po desetih letih se bo vršila nova konferenca, ki bo sklepala, če je dozorel čas za odstranjenje jamščin.

Ako bo konferenca ugodno izpadla, bo dobila Indija dominijski štatus.

LIBERIA ZA ODPRAVO SUŽENJSTVA

V Washingtonu niso zadovoljni, da bi bilo suženjstvo odpravljeno samo v "principu".

ŽENEVA, Švica, 14. januarja. — Vlada zamorske republike Liberije v Afriki je obvetila Ligo narodov, da sprejema v "principu" priporočila posebne komisije, ki je nad leto dni preiskovala trgovino s sužnji.

Vlada obljubuje, da bo z vsemi silami skušala izboljšati položaj. Za enkrat pa žal ne more ničesar storiti, ker vladajo v republiki slabe gospodarske razmere.

WASHINGTON, D. C., 14. jan. — V državnem departmentu je bilo rečeno, da nikakor ne zadostuje, če liberijska vlada sprejema v "principu" priporočila komisije, pač pa mora suženjstvo enkrat za vselej odpraviti.

STRAŠNA EPIDEMIJA V ALŽIRU

CONSTANTIN, Alžir, 13. januarja. Oblasti so prepovedale danes promet po petih železniških progah v okraju Constantin, ker je izbruhnila med tamošnjim prebivalstvom neka strašna epidemija. Človek zboli, in je po preteku par ur mrtev.

Mesto so razdelili v dvanajst okrajev, v katerih so zdravniki noč in dan na delu.

PRISELJEVANJE JE LANI JAKO NAZADOVALO

Število deportiranih je zelo naraslo. — 16,631 inozemcev je bilo deportiranih leta 1930.

WASHINGTON, D. C., 14. jan. — Priseljeniški komisar Harry Hull je včeraj odbjavil štatistike, iz katerih je razvidno, da je priseljevanje lansko leto zelo padlo.

Deportiranih pa je bilo nič manj kot 16,631 oseb obeh spolov. Število v tekočem letu bo še izdatno večje.

Natančen pregled meseca novembra kaže, da je število priseljencev nazadovalo za 57 odstotkov v primeri z novembrom prejšnjega leta.

Število žensk je prekašalo število moških. Štiri petine priseljenk je šlo k sorodnikom.

Vračajočih izseljencev je bilo več kot poprej, namreč 4951 in od teh je bilo več moških kot žensk.

V splošnem je bilo pripuščenih meseca novembra 22,241 oseb. Od teh pa je bilo več kot 13,000 obiskovalcev.

Italija je vodila evropske dežele v priseljevanju. Nemčija je bila druga, nato so prišle Anglija, Poljska in Irska.

Priseljevanje iz Canade in Mehike je še bolj padlo.

Priseljeniški komitej senata je vrnil danes Reedovo resolucijo pododseku.

Senator Reed je velik nasprotnik vsega priseljevanja.

POSPEŠEVANJE TRGOVINE Z BOLJŠEVIKI

Saški državni zbor je sklenil z veliko večino, da bo zvišal državna jamstva za sovjetska naročila.

DRAŽDANI, Saška, 14. januarja. Saški deželni zbor se je izrekel danes z veliko večino za nadaljne razširjenje trgovine s sovjetsko Rusijo.

Glasovanje se je tikalo predloga, katerega je vložila deželna vlada glede petdesetodstotnega zvišanja državnih jamstev za sovjetske državne kredite.

Le majhna manjšina je glasovala proti predlogi.

Zastopniki saške deželne vlade so opozorili na to, da je v sedanjem času določenih le 20,000,000 državnih mark kot državno jamstvo.

V celem pa je bilo zajamčenih za 123,000,000 mark ruskih naročil, ne da bi bil izgubljen le en vinar.

Trgovina med Rusijo in Saško je tekom vsega leta 1930 stalno naraščala.

Vspričo velike nezaposlenosti na Saškem je pozvala vlada, naj se pospeši to trgovino z zvišanjem varnostne meje na 30,000,000 državnih mark.

Le člani gospodarske stranke, ki vidijo v naraščanju trgovine z Rusijo boljševiško nevarnost, so glasovali proti predlogu.

NOVA KRIZA OGROŽA BELGIJSKI KABINET

BRUSELJ, Belgija, 13. januarja. Spor, če naj se na nekaterih belgijskih univerzah poučuje v flamščini ali francoščini, bo dovedel do kabinetne krize. Prosvetnemu ministru bo najbrž izrečena nezaupnica.

LINČANJE JE BILO BAJE UPRAVIČENO

Oblasti so odklonile vsako akcijo proti morilcem. — Vsled tega naj bi bil umor upravičen.

MARYVILLE, Mo., 14. januarja. Linčanje je začasno priznano v državi Missouri in nobenemu morilcu se ni treba bati postave ali oblasti, ki so bile postavljene za vzdržanje "postave in reda". To je razvidno iz izjav šerifa Harveya Englanda ter okrožnega sodnika Reevesa.

Oba poznata namreč del sodrge, ki je sežgala 28-letnega Raymonda Gunna na strehi vaške šole, ker je bil osumljen, da je umoril devetnajstletno učiteljico Vermo Colter.

63 let stari šerif England je izpovedal, da nima nikakega vzroka nastopiti proti znanim članom linčne tolpe.

Sodnik Reeves, pred katerega bi morali danes privesti umorjenega črnca, je izjavil, da se mora še prednik Virgil Rathburn je izjavil, da je dnik Virgil Rathbun je izjavil, da je bilo ravnanje linčarjev obsojanja vredno.

VLADA SE POGAJA S STAVKAJI

Nastopila bo, da prepreči izprtje 250,000. — Zastopniki ministrstva v Manchestru. — Položaj v premogarski stavki neizpremenjen.

MANCHESTER, Anglija, 14. jan. Vlada je posegla danes v težkoče industrije bombaža, v kateri je bilo dosedaj izprtih 25,000 tkalcev. Državni podtajnik Leggett je dospel danes v Manchester ter pričel takoj s pripravami za konferenco z organizacijo tkalcev.

Z njim so prišli razsojevalni uradniki ministrsva in so imeli takoj z voditelji organizacij važna posvetovanja.

Medtem pa zborujejo zastopniki lastnikov predilnic v drugem delu mesta.

Naraslo je upanje, da bo mogoče skleniti kompromis in preprečiti stavko 250,0000 tkalcev. Posledica tega bi bila strašna beda med stavkarji.

Na temelju novega sistema bi moral vsak tkalec upravljati mesto dosedanjih štirih kar osem strojev.

LONDON, Anglija, 14. januarja. Zastopniki vlade so nadaljevali s prizadevanji, da uravnajo premogarsko stavko v Južnem Walesu. Od 1. januarja 1931 stavka 150,000 premogarjev.

Splošni eksekutivni komitej premogarjev se posvetuje z William Grahamom, predsednikom trgovske zbornice ter Emanuelom Shinwellom, rudarskim ministrom.

Tudi ekekutivni komitej lastnikov premogovnikov je bil povabljen, naj se udeleži skupnih posvetovanj.

Delavski delegati ter zastopniki delodajalcev, so imeli včeraj ločena posvetovanja. Glede vsebine razprav pa ni postalo ničesar znanega. Položaj je ostal vsled tega neizpremenjen.

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

ODVEDENO DETE UMRLO

Ženska ki ga je bila odvedla je zaprta. — Neutolažljiva mati očita odvajalki, da je kriva njegove smrti.

Zakon devetnajstletne Angeline Schiron ni bil blagoslovljen. S svojim možem je živela nekaj časa v Brooklynu, slednjič jo je pa mož zapustil in odšel k svoji materi. Vzrok te ločitve je bil, ker Angelina ni imela otrok.

Angelina je hrepenela po možu, še bolj po otroku. In pomagala si je s tem, da je Mrs. Alfred Rotundi ukradla šest tednov starega otroka.

Vsa srečna je šla ž njim k svojemu možu, mu rekla, da ga je porodila v bolnišnici ter ga prosila, naj se vrne k nji.

Medtem je pa Mrs. Rotunda obvestila policijo, da ji je bil otrok odveden. Odvajalki so prišli kmalu na sled in jo zaprli.

Otrok se je prehladil, ker ga je vlačila po vetru in dežju ter je včeraj umrl.

Mrs. Loretta Rotunda joka ob njegovem trupelcu in toži: — Vedno sem bila dobra hči, dobra žena in dobra mati. Kaj sem zakrivila, da so mi odvedli otroka in s tem povzročili njegovo smrt?

Tudi Mrs. Angelina Schiron je strašno potrta, ko so ji povedali, da je umrl otrok, ki ga je odvedla, da bi ga imela za svojega.

NEPOSTAVNO OBOROŽEVANJE

Zastopniki raznih držav so se posvetovali v Parizu glede poročila vojaškega atašeja.

PARIZ, Francija, 14. januarja. — Tukaj se je sestala konferenca diplomatskih zastopnikov ter sklenila nasloviti na vse velesile spomenico, v kateri se je pritožila Francija, da ni Nemčija držala gotovih obljub glede razoroženja.

Zunanji urad je objavil, da so bili na konferenci zastopniki Anglije, Belgije, Italije, Japonske in francoski zastopnik.

Kot zastopnik Združenih držav je bil navzoč poslaniški atašej, Norman Armour.

Poročila vojaških atašejev, v Berlinu in glede nepostavnih oboroževanj Nemčije so bila premotrena.

Armour je poročal pozneje državnemu departmentu.

Nemško obrambno ministrstvo je je pred kratkim ostro kritiziralo nastop zavezniških sil, ki niso uvedle še nobenega razoroženja, čeprav je bilo to določeno v Versailiski pogodbi.

PETDNEVNI DELOVNI TEDEN ZA PRISTANIŠKE DELAVCE

MIAMI, Fla., 13. januarja. — Izvršilni odbor ameriške Delavske Federacije je pozval vlado, naj skrči delovni čas v mornariških ledjedelnicah na pet dni na teden.

TKALCI SO SE ZADOVOLJILI Z DESETODSTOTNIM SKRČENJEM PLAČ

BELFAST, Irska, 13. januarja. — Zastopniki gospodarjev in delavske unije so se sporazumeli glede desetodstotnega skrčenja plač. Gospodarji so najprej hoteli skrčiti delavcem plačo za dvajset odstotkov.

DEPORTACIJE NAJ POMAGAJO BREZPOSELNIM

Nad štiristo oseb je bilo že poslanih v Južno Ameriko. — Vkratkem jim bo sledilo nadaljnih deset tisoč priseljencev.

Kapitalisti so "pogruntali" sredstvo, kako bi se dalo odpraviti nezaposlenost.

Začeli so namreč deportirati južno-ameriške delavce tja, odkoder so prišli.

Iz New Yorka so jih poslali že štiristo, in v kratkem jim bo sledilo nekako deset do dvajset tisoč nadaljnih.

Dosedaj se tičejo deportacije samo južnih Amerikancev ter se po zatrdilu konzulatov latinsko-ameriških dežela vrše povsem prostovoljno.

Ljudje, določeni za deportacijo, pa odločno zatrjujejo, da jim niti na misel ni prišlo, da bi se prostovoljno podali v domovino.

Ker so bili brez dela, so šli prosit podpore na svoje konzulate. Konzuli so javili njihova imena pristojnim oblastim, ki so odločile po svoje.

VULKANSKI IZBRUHI V ARGENTINI

SAN ANTONIO, Argentina, 14. januarja. — V czemlju La Pome se je pojavil včeraj močan vulkanski potres. Iz Cobresa poročajo o velikem številu ponesrečenih in mrtvih. Lavo so začeli bljuvati baje trije vulkani.

ADVERTISE
in "GLAS NARODA

POTRES V MEXICO CITY

V glavnem mestu Mehike je naenkrat nastala tema. — Po ulicah so se odigravali strašni prizori.

MEXICO CITY, Mehika, 14. jan. Prebivalstvo tukajšnjega mesta je občutilo ob sedmih zvečer močan potres. Hiše so se stresle v svojih temeljih, in naenkrat so po vsem mestu ugasnile električne luči.

Med prebivalstvom se je pojavilo strašno razburjenje. Skoro istočasno se je pojavil na nebu čuden rmen sij, in izbruhnila je grozna nevihta.

Ljudje so kot brez uma tekali semintja. Po ulicah so se vršili strašni prizori.

Opeka, ki je padala s streh, je ubila enega človeka, štiri pa nevarno poškodovala.

List "Excelsior" pravi, da tako hudega potresa ni bilo v Mehiki že izza leta 1911.

32.500 ŽRTEV AVTOMOBILOV

CHICAGO, Ill., 14. januarja. — Lansko leto se je v Združenih državah ubilo pri avtomobilskih nesrečah nad 32.500 oseb. To je dognal "National Safety Council". Število ponesrečencev je za štiri odstotke

WARDER ZAPOSLEN PRI PREMOGU

Bivši newyorški državni komisar Frank H. Warder, ki je bil obsojen na deset let ječe, ker je nepravilno nadzoroval banke, je bil v Sing Singu gladko obrit in ostrižen. Delati bo moral v skladišču za premog.

Neglede kje živite, v Kanadi ali Združenih Državah

je pripravno in koristno za Vas, ako se poslužujete naše banke za obrestonosno nalaganje in pošiljanje denarja v staro domovino.

Naša nakazila se izplačujejo na zadnjih poštah naseljencev točno v polnih zneskih, kakor so izkazani na pri nas izdanih potrdilih. Naseljenci prejmejo toraj denar doma, brez zamude časa, brez nadaljnih potov in stroškov.

Posebne vrednosti so tudi povratnice, ki so opremljene s podpisom naseljencev in žigom zadnjih pošt, katere dostavljamo pošiljateljem v dokaz pravilnega izplačila

Enake povratnice so zelo potrebne za posamezmike v slučaju nesreče pri delu radi kompenzacije, kakor mnogokrat v raznih slučajih tudi na sodniji v stari domovini.

Nastopni seznam Vam pokaže, koliko dolarjev nam je začasno potreba poslati za označeni znesek dinarjev ali lir.

V Jugoslavijo		V Italijo	
Din 500	$ 9.40	Lir 100	$ 5.75
" 1000	$ 18.60	" 200	$11.30
" 2000	$ 37.00	" 300	$16.80
" 2500	$ 46.25	" 500	$27.40
" 5000	$ 91.50	" 1000	$54.25
" 10,000	$181.80		

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Pristojbina znaša 60 centov za vsako posamezno nakazilo, ki ne presega zneska $30.—, za $35.— 70 centov, za $40.— 80 centov, za $45.— 90 centov, za $50.— $1.—, za $100.— $2.—, za $200.— $4.—, za $300.— $6.—.

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih, lirah ali dolarjih, dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej z nam pismenim potom sporazumete glede načina nakazila.

Nujna nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbino 75 centov

SAKSER STATE BANK
82 CORTLANDT STREET NEW YORK, N. Y.
Telephone Barclay 0380 — 0381

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)
Frank Sakser, President L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado	$6.00	Za New York za celo leto	$7.00
Za pol leta	$3.00	Za pol leta	$3.50
Za četrt leta	$1.50	Za inozemstvo za celo leto	$7.00
		Za pol leta	$3.50

Subscription Yearly $6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemši nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 3878

BORBA PROTI KOMUNISTOM

Ameriške oblasti se z veliko vztrajnostjo bore proti komunistom, njihovim nasiljem in njihovim doktrinam glede strmoglavljenja obstoječega reda.

V tem svojem boju so oblasti deležne tudi podpore pretežnega dela prebivalstva.

V to svrho se je vršilo že več zborovanj, in ustanavljajo se vsakovrstne organizacije, kojih cilj je napraviti konec komunistični propagandi.

Boj državljanov pa ni naperjen proti javnemu nasilju. To je v prvi vrsti naloga varnostnih oblasti.

Dosti važnejši je boj proti komunistični propagandi, pa naj jo vodijo skrivaj ali javno.

Ta boj je baš sedaj važen, ker je vsled splošnega nezadovoljstva in gospodarske depresije ljudstvo zelo dovzetno za vse, kar jim obljublja boljše čase.

Lakota in stiska sta največja zaveznika radikalcev.

Pomisliti je pa treba, da še zdavnaj niso vsi, katere označa policija kot komuniste, prevratniki in radikalci.

Ljudje, ki so vsled dolgotrajne nezaposlenosti izgubili pogum, so zelo dostopni za vabljive obljube in za neprimerna dejanja.

Pred kratkim se je vršila v Brooklynu velika protestna skupščina nezaposlenih, ki bi se povsem mirno končala, če bi ne bili na delu komunistični agitatorji.

Policija je dala dovoljenje za pohod in zborovanje, in vse je mirno vršilo. To pa ni bilo povšeči agitatorjem, ki so posegli vmes in izzvali posredovanje policije.

Takoj nato so se izzivači porazgubili, in marsikateri nedolžni udeleženec je odnesel krvavo glavo.

Pred kratkim se je vršilo v Carnegie Hall v New Yorku zborovanje, kojega namen je bil pozvati oblasti, naj odločno nastopijo proti komunističnim agitatorjem in demagogom.

Pri tem naj pa tudi ostane. Z vso pozornostjo je namreč treba gledati na to, da se ne bo začela splošna mržnja oziroma gonja proti vsem inozemcem.

Vznemirljiv moment pa predstavlja dejstvo, da so zborovalci pozvali justični department, naj ostro nadzoruje komunistične in "podobne" organizacije.

Izraz "podobne" je zelo splošen in lahko vsebuje vse inozemske organizacije.

V tem slučaju bi se vrnili časi, ko so vladali med vojno, ko je bil skoro sleherni inozemec obdan od špijonov in ovaduhov.

ZAKAJ so naše vloge vsaki dan večje, in pa —

ZAKAJ se število naših vlagateljev vsak dan veča in množi?

ZATO, ker je denar pri nas naložen **VARNO**; naše bančno poslovanje je pod strogim nadzorstvom državnega bančnega oddelka, in pa —

ZATO, ker se pri nas naloženi denar lahko vedno dvigne, brez vsake odpovedi ali čakanja.

VLOGE obrestujemo po **4%** mesečno; denar naložen pred 1. febr. se obrestuje od 1. febr. naprej, obresti se pripišejo h glavnici dvakrat na leto.

SPECIAL INTEREST DEPARTMENT

Sakser State Bank

NEW YORK STATE DEPOSITORY
62 Cortlandt Street
NEW YORK, N. Y.

Iz Slovenije.

Janko Stare 60-letnik.

Pred dnevi je slavil v ožjem rodbinskem krogu svojo 60-letnico Janko Stare, davčni upravitelj v pokoju, rodom iz Doba pri Kamniku.

Krvav pretep z žalostnim koncem.

Kronika božičnih praznikov beleži zopet razburljiv dogodek, ki je prav zaprav žalostna slika razmer, ki vladajo med kmečkimi fanti iz sosednjih vasi. Tega ni povzročilo naključje, tudi ne nosi pečata alkohola, temveč je plod sovraštva, ki ima svoj izvor v fantovskem "aufbiksu" in privede do obžalovanja vrednih pobojev in pretepov.

Tako se je na tepežno nedeljo v Gorici na Krškem polju odigral naslednji žalosten dogodek pretepa.

To nedeljo so prišli fantje iz Jelš, med drugimi brata Pacek Alojz in Ivan, Franc Sevšek in Franc Tomažin k maši v podružnično cerkev v Gorici. Komaj pa so po maši okoli 11. izstopili iz cerkve, jih je obkolila družba fantov iz Gorice, ki so brez prerekanja dvignili svoje orožje ter začel udrihati po Jelšancih, ki se presenečeni nad napadom niso hitro znašli. Odjeknili so zumolkli glasovi udarcev in že je dobil Alojz Pacek močan vbodljaj z nožem v hrbet, njegovega brata Ivana, ki je priskočil na pomoč, pa so z koli pobili na tla. Občutne poškodbe sta zadobila še Franc Tomažin, ki ga je nekdo sunil z vilicami v vrano in Franc Sevšek. Prva dva sta morala iskati nujne pomoči v krški bolnici, druga poškodovanca pa sta v domači oskrbi.

Huda nesreča.

Z Krškega pišejo: Pred dnevi je zadela huda nesreča vestnega rudarja 50-letnega Antona Omerzo, ki je bil zaposlen v šahtu "Reštanju" na Senovem. Imel je nalogo izvažati polne hunte in dovažati prazne. Usoda je hotela, da je v III. etaži porinil prazen hunt v rov, stopil po polnega, da bi ga potisnil na "šalo", ki pa se je iz nepojasnjenega razloga dvignila in je pod njim zazijala črna globina, kamor je porinil poln hunt premoga in z njim vred padel 24 m globoko, kjer je obležal nezavesten. Na istem mestu sta se pred časom smrtno ponesrečila že dva rudarja. Omerzo so odpeljali v krško bolnico.

V znamenju kola in noža.

Na Štefanovo je bil popoldne na glavni cesti na Frankolovem napaden na božičnem dopustu se nahajajoči 24-letni orožniški pripravnik Ferdo Potočnik, gojenec orožniške šole v Zagrebu. Brezposelni delavec Josip Bučar ga je udaril z debelim kolom večkrat po glavi in ga težko poškodoval. Pol ure pozneje je istotam napadel neki Krušič 38-letnega dninarja Mihaela Pobirka s Frankolovega z odprtim nožem in ga zabodel dvakrat v levo roko, štirikrat pa v glavo. Tudi Pobirkove poškodbe so zelo težke in nevarne. Istega dne je napadel neznan napadalec okrog 22. domov se vračajočega 25. letnega trgovca Josipa Vratanarja z Rečice ob Savinji in ga zabodel z nožem v hrbet. Kdo bi bil napadalec, Vratanar ne more sumiti, istotako tudi ne ve vzroka napada. Vsi trije poškodovanci so bili prepeljani v celjsko bolnico.

Roparski umor 70-letne starke pojasnjen.

Te dni smo poročali, da je pred kratkim razburil prebivalstvo okolice Negova nenavaden roparski umor 70-letne starke Neže Kaučičeve, ki je živela kot preužitkarica v osamljeni kočici na Ločkem vrhu pri Negovi. Morilec je pobegnil ter je bilo zasledovanje otežkočeno, ker je bila sled po snegu od množice ljudi, ki se je zbirala na kraju roparskega umora, zgažena in deloma zbrisana; le na enem mestu, oddaljenem od domovja umorjene starke kakih 50 korakov, je bilo v snegu opaziti znake, da si je morilec brisal krvavo orodje ter umival roke. Po vestnem in mučnem zasledovanju je orožniški patrulji od Sv. Jurja ob Ščavnici uspelo izslediti pravega morilca in sicer v osebi 10-letnega Maksa Ploja, nezakonskega sina ter učenca IV. razreda osnovne šole pri Negovi.

Kakor pripoveduje mladi zločinec, se je dogodek odigral takole:

V ponedeljek 22. decembra zjutraj zgoda) sta odšla mati in očim od doma ter sta ostala 10-letni Maksi in 12-letni polbrat Janezek sama doma. Okrog 7. ure zjutraj je dejal Maksi svojemu polbratu Janezku, da gre k sosedi Neži Kaučičevi ter da hoče isto ubiti in oropati. Janezek ga od tega nameravanega dejanja ni odgovarjal in res — Maksi je pograbil malo sekirico ter odšel. Čez kake pol ure se je vrnil ter povedal Janezku, da je Nežo ubil in mu obenem zabičal, da o tem ja nikomur ne pove. Od oropanega denarja 122 Din 30 par je Maksi dal Janezku Din 11.50, med tem ko je ostalo gotovino zadržal za sebe ter jo skril za deske v stranišču. Ker je bil že zadnji čas, da se nato oba bratca odpravita v šolo k Negovi. Tokrat nista hotela pasirati poti, ki vodi mimo domovanja umorjene starke in da se temu izogneta, sta krenila po stranski gozdni poti, koder drugače nista nikdar hodila. Po tej poti sta se vrnila tudi iz šole. V Negovi sta si za oropani denar privoščila razne slaščice in drugo drobnarijo, kakor sveče za bližajoče se božične praznike.

Zasledovanje mladega zločinca bi se zavleklo brez dvoma še za nekaj tednov, da ni orožniška patrulja energično nastopila.

Maksi je sprva sicer tajil in zanikal vsako krivdo, ker pa je uvidel, da mu ne bo mogoče uiti roki pravice, je končno dejanje priznal, izgovarjal pa se, da ni imel namena starke umoriti, temveč jo samo omotiti ter na ta čas izkoristiti in odvzeti ves denar. Ko pa je starka ležala onesveščena na tleh ter je mladi zlikovec pobral vso gotovino in prebrskal vse, se je končno domislil, da bi ga vendar zamogla starka, ko se bo zopet osvestila, izdati. Da prepreči to, je vzel ponovno v roko malo sekirico ter začel z isto udrihati po glavi na tleh ležeče onesveščene žrtve in sicer tako dolgo da se je o njeni smrti prepričal. Prizadejal ji je na glavi najmanj 14 težkih ran ter pustil svojo žrtev ležati v mlaki krvi.

Več o tem groznem roparskem umoru, kakoršnega kriminalna kronika v Sloveniji ne beleži, je razburila vse okoliško prebivalstvo. Mladi morilec je izročen roditeljem pod strogo nadzorstvo.

Smrtna žrtev pretepa.

V litijskem okraju že ne pomnijo božičnih praznikov brez pretepov. V neki gostilni se je zbralo že popoldne nekaj fantov iz sosednje šentjurske fare, ki so začeli prav pridno praznik "štefane". Kmalu so prišli v gostilno še domači fantje in začelo se je prerekanje. Brata Tone in Ludvik Kolenc iz Podpadeža ter Loigarjev Polde so zapustili gostilno ter se zunaj oborožili z raznimi "količki" za pretep. Znositi so se hoteli nad Peruciievim Janezom iz Dobovice. Zgodilo se je divje "aufbiksanje" v gostilni in zunaj. Ker pričakovanega Janeza ni bilo iz gostilne, je šel Ludvik Kolenc v gostilniško kuhinjo, da ga tam poišče. Našla sta se in spopadla. Najprej sta se mikastila v veži, potem pa zunaj, kjer sta navalila na Janeza tudi druga dva. Od vina razgreta trojica je udrihala po fantu, dokler je še dal kak glas od sebe. Ko je Janez nezavesten obležal, so napadalci izginili v noč.

Rajenca je pred hišo našla gostilničarka ter poklicala druge, da so ga spravili domov. Vsaka pomoč je bila brezuspešna in je Janez že drugi dan podlegel težkim poškodbam.

Napadalce so orožniki aretirali.

Kašelj Je Nevaren Ustavite ga ZDAJ!

DUŠEČ kašelj vas oslabi in uniči. Ustavite ga hitro s Severa's Cough Balsam. Prijetno, uspešno. Olajša dihanje, da hitro, pomirljivo pomoč. Zanesljivo 50 let. V vaši lekarni. Severa's Cold Tablete za vaz prehlade

SEVERA'S COUGH BALSAM 22

ŽENITNA PONUDBA.

Rad bi se seznanil z FARMARICO, ki potrebuje dobrega delavca in gospodarja; imam nekaj denarja in želim mirno in pošteno življenje. Pišite na: Farmar, 2006 So. Lumus St., Chicago, Ill.

Iz Jugoslavije.

Zagonetna smrt slovenskega orožnika.

"Politika" prinaša iz Bihača daljše poročilo o zagonetni smrti orožniškega narednika Janeza Brodnika, doma iz dravske banovine.

Janeza Brodnika so pogrešili že v oktobru. Zadnji čas pred nestankom je služil v Bosanski Krupi kot komandir orožniške stanice. Dne 10. oktobra je odšel na patruljo v okoliške vasi in bi se moral še zvečer vrniti domov. Toda ni ga bilo več. Njegov nestanek je bil tem bolj čuden, ker je Brodnik užival splošni ugled vestnega, požrtvovalnega in izredno sposobnega orožniškega komandirja. Vendar se je opažalo, da se je zadnje čase pomašal precej čudno in se na lepem vdal pitju.

Dva dni pred nestankom je bil v družbi svojega tovariša narednika Kuharja iz Glodine, s katerim sta veseljačila v neki gostilnici. Poslednjič so seljaki videli Brodnika 10. oktobra proti večeru v bližini vasi Vranjske Mosule. Službeno opremljen je taval sem in tja po polju. Naenkrat je zavil v bližnji gozd, nakar ga ni videl nihče več.

Preiskava je predvem ugotovila, da je njegovo uredovanje v pisarni bilo v najlepšem redu in so v blagajni našli celo nekaj njegovih prihranjenih tisočakov. Za beg torej pri Brodniku ni moglo biti povoda, zato sta obstojali samo še dve možnosti: da je bil umorjen ali pa da je izvršil samomor. Preiskava je dognala, da je Brodnik že nekaj časa skrivaj zahajal v hišo cestarja Nadarevića, ki je musliman ter ima tri žene in biva na samoti ob Uni. Kakor pripovedujejo nekateri, je Brodnik ljubimkal z eno izmed teh žen in je z njo gojil nedovoljene odnose. Zaradi suma, da se je Nadarević krvavo maščeval nad Brodnikom, so prvega zaprli in ga pridržali v preiskovalnem zaporu v Bos. Krsupi.

Dne 21. decembra je naneslo naključje, da je neki pastir pri iskanju svojih ovc in koz na nekem težko pristopnem kraju, kamor dotlej menda še ni stopila človeška noga, oddaljenem par kilometrov od Bosanske Krupe, našel Brodnikovo truplo. Komisija, ki je na pastirjevo prijavo takoj pohitela na kraj najdbe, je našla Brodnika mrtvega v sedečem stanju: v popolni opravi s puško. V okolici trupla so našli denarnico, nož, daljnogled in razen drobiž, niso pa mogli najti samokresa, opasača in službene torbe. V puški je bila izstreljena ena sama patrona in Brodnikova lobanja je bila močno poškodovana. Prav verjetno je, da je Brodnik izvršil samomor, nekatere okolnosti pa tudi ne izključujejo suma, da je bil nad njim izvršen spretno zasnovan zločin.

Preiskava traja dalje.

Elektrifikacija Čakovca.

Po vesteh iz Čakovca je bila te dni podpisana pogodba med občinsko upravo in neko zagrebško tvrdko ki je prevzela instalacijska dela za elektrifikacijo mesta. Stroški so proračunjeni na 1,500.000 Din.

Pospeševanje gojenja tobaka v Jugoslaviji.

Uprava monopolov je sklenila v teku prihodnjega leta ustanoviti tobačni institut, katedemu bo poverjena naloga, da preizkuša in določa najboljše vrste tobaka.

Žična železnica na Lovčen.

Kakor poročajo iz Cetinja, se bo prihodnjo pomlad pričelo z gradbo žične železnice iz Kotora na Lovšen, s katero se bo zlasti privažal gradbeni materijal, potreben za Cetinje, kjer se bodo gradila razna javna in privatna poslopja, uradniška stanovanja in moderen hotel. Žična železnica bo velikega pomena za vso Zetsko banovino, ker je avtomobilski promet preko Lovćena pozimi zelo otežkočen.

Namestu 16 let — dosmrtna ječa.

Dne 4. junija l. l. je okrožno sodišče v Splitu obsodilo na 16 let robije Ivan Buluka, ki je 30. septembra preteklega leta usmrtil svojo prijateljico Tano Prvan. Njo in njeno dete, svojo hči, je zaprl v hlev in vse skupaj zažgal. Naslednjega dne so našli mater in dete zoglenele na pogorišču. Pri tem je Buluku pomagal 21-leni Ante Jović, ki je bil zaradi tega obsojen na 8 let robije. Obsojenca sta se pritožila zaradi previsoke kazni, državni tožilec pa zaradi prenizke kazni. Te dni je prispela v Split rešitev kasacijskega sodišča v Zagrebu, s katero se sodba v toliko spremeni, da je Buluk obsojen na dosmrtno ječo, Joviču pa je povišana kazen od 8 na 12 let ječe.

Zagrebška kronika samomorov.

29. decembra dopoldne je poskušala izvršiti v svojem stanovanju samomor Rusinja Margareta Lučiško, 36-letna žena inkasanta. Zavžila je večjo količino veronala ter je ostala v globoki nezavesti. Šele ob 5. popoldne se je v bolnici nekoliko zavedla, ni pa dala na vsa vprašanaj nobenega odgovora, in mahala samo z rokami, češ, da se to nikogar ne tiče.

V Preradovičevi ulici se je poskušala zastrupiti v svojem stanovanju 22-letna Ana Šajnberger, zasebna uradnica, rodom z Dunaja. Živela je že nekaj let v Zagrebu, a je ostala poslednje mesece brez službe. Zaradi tega ji je pričelo življenje presedati ter je izpila znatno količino sublimata pomešanega z neko dosedaj še ne ugotovljeno močno tekočino.

Vdova po obrtniku Draguša Pantić, stanujoča na Maruličevem trgu je že dalj časa odsotna z doma. Ker je ponovno pripovedovala sosedom, da namerava izvršiti samomor, ker je izgubila svojega šele 30-letnega soproga in nima nikakih denarnih sredstev za življenje, policija upravičeno misli, da je Pantićeva že izvršila samomor na kakšnem samotnem kraju.

Dopisi.

Detroit, Mich.

Ne bom opisovala delavske razmere, ker so vedno pod ničlo, omenim pa neko drugo stvar.

Čitala sem v "Prosveti" kritiko igre "Testament". V kratkih besedah povem, da delavec ni umetnik odrov, ampak vsak dela po svoji moči in zmožnosti, in po navodilih igrovodja in pisatelja iger. Zato priznam, da je F. C. pisal kritiko v "Prosveti" le iz sovraštva do posameznikov. Naj se spominja igre "Veleja" in vloge Lenta. F. C. imenuje ljubezen do dramatike, a jaz pravim, da ne piše iz ljubezni, ampak iz sovraštva do igralcev.

Ko bi bil F. C. igrovodja, "Testament" bi se v "Prosveti" čitalo o najbogatejšem uspehu. Mislim, da Zorman in drugi pisatelji iger gotovo razumejo svoje delo. Star pregovor pravi: Kdor vidi druge, ne vidi samega sebe. Zato bi bilo dosti bolje da v drugič bolj previdno opiše, kar vidi.

Ne pišem iz jeze in sovraštva do F. C., ampak iz prepričanja in resnice.

Pozdrav!

Mary Bartel.

VABILO na VELIKO

MAŠKERADO

KI JO PRIREDI
Slovensko Pevsko Društvo "SLOVAN"
v SOBOTO, DNE 7. FEBRUARJA
Začetek ob 8. uri zvečer.
v SLOVENSKEM NARODNEM DOMU
(American Slovenian Auditorium)
253 Irving Avenue Brooklyn, N. Y.
Vstopnina 50c. Čekiranje obleke 10c.
MASKE DOBE TRI NAGRADE V ZLATU
I.—$10.; II.—$5.; III.—$2.50
Gosjje glasujejo, katere maske dobe nagrado.
POMARANČNI IN KROFOV PLES. — NAGRADO $2.50 dobi ona, ki dobi največ pomaranč ali krofov.
Ker je preskrbljeno vsestransko, se priporoča za veliko udeležbo — "SLOVAN"

Peter Zgaga

Najlažje je prevarati tistega človeka, ki se smatra za bolj pametnega kot so drugi ljudje.

*

To je zgodba o skopem fantu, ki je imel čudovito lepo ljubico.

Ona ga je ljubila in še raje bi ga imela, če bi ne bil tako salemensko skop.

Drugam je ni peljal kot v park, za gledališče in kinematograf se mu je zdelo škoda denarja.

Nekoč sta celo popoldne hodila po parku. Šele proti večeru, ko mu je morala reči, da je lačna, ji je kupil frankfurter za pet centov. Nato jo je pa spremil do doma in odšel peš v drugi konec mesta, kjer je stanoval.

Ko je bila sama v svoji sobi jo je začela viti sveta jeza.

— Nak, takega moža pa ne. Za vse na svet ne! Za božjo voljo, saj bom morala lakote umreti če se poročiva!

V enji je dozorel trden sklep. Šla je na cesto najela taksi in se odpeljala k njemu.

Stopivši v njegovo sobo, je vzela iz ročne torbice nikelj in ga vrgla predenj rekoč:

— Na, tukaj imaš nikelj, ki si ga dal za frankfurter. Nočem, da bi zaradi mene trošil denar.

On je pobral nikelj in jo hvaležno pogledal rekoč:

— Oh, saj se ni tako mudilo. Saj bi mi ga lahko drugo nedeljo dala. Do druge nedelje bi že počakal, saj te imam rad.

*

Na svetu so neumnosti, ki se širijo z naglico nalezljivih bolezni.

*

O mladem angleškem oficirju poročajo ki je bil adjutant pri svojem očetu, poveljujočem generalu.

Tekom vojaških vaj je moral odnesti povelje staremuu polkovniku.

Polkovnik je bil vojak od nog do glave, strog in pravičen ter je osivel v vojaški službi.

In mladi častnik je rekel polkovniku:

— Papa, pravi, da morate iti s svojim regimentom na oni grič.

Stari polkovnik je od jeze zardel kot kuhan rak ter nahrulil mlečezobega adjutanta:

— O, papa pravi? No, potem je pa prav če papa pravi. Prosim vas, povejte mi, kaj pa mama pravi?

*

Hvaležnost ni nič drugega kot hrepenenje, da bi človek še kaj več dobil.

*

Stražnik je zalotil ribiča, ki je sedel na bregu in lovil baš pod tablo na kateri je bilo zapisano z debelimi črkami, da je v jezeru ribolov prepovedan.

— Tukaj je prepovedano ribariti, — mu je rekel. — Postava je taka, da vam moram zapleniti vse, kar ste dobili.

— To je pa nekaj krasnega! — se je zasmejal ribič.

— Nikar se ne norčujte. Vse bom zaplenil, kar ste dobili.

— Poslušajte me, — je odvrnil ribič. — Tukaj sedim natančno sedem ur. Vse, kar sem dozdaj dobil je: revmatizem v levi nogi, zobobol in nahod. Ako mi vse to čimprej vzamete, vam bom jako hvaležen.

*

Ponavadi smatramo le tiste ljudi za pametne, ki so našega mnenja.

*

V neki newyorški hotel je prišel postaren in slabotno oblečen človek in prosil za delo.

Hotelirju se je smilil in ga je najel za pometača.

Staremu revežu je šlo delo le počasi od rok. Toda bogatemu in rejenemu hotelirju se je smilil in ga je obdržal.

Nekoč mu je rekel: — Le korajžo, ne smete obupati.

Vzel mu je metlo iz rok in mu pokazal: — Tako je treba pometati. Se boste že privadili. Če verjamete ali ne, tudi jaz sem bil najprej pometač, danes sem pa lastnik hotela. Vidite, to je Amerika.

Pometač je pa odvrnil: — Če verjamete ali ne, tudi jaz sem bil nekoč lastnik hotela, danes sem pa pometač. Vidite, to je Amerika.

*

Včeraj sem opazil v listu na zadnji strani članek z naslovom: "Žene naj imajo besedo!"

O, saj jo imajo, saj jo imajo! Pa še kakšno!

KRATKA DNEVNA ZGODBA

J. H. ROSNY:

ZLATOLASO DEKLE

— Pred meseci, — je pravil Lavandres, sem posetil gredoč mimo vasi Aignes-Noires strica Jacquesa Lavoisa, ki ima tam lepo posestvo.

Bil je baš doma z dražestnim svetlolasim dekletcem. Objela sva se bratski, kajti bila sva skupaj na bolišču in Jaques je pobožal dekletce, rekoč:

— Moja vnukinja.... Moja draga vnukinja.

V njegovem glasu je bilo nekaj bolestnega, kar me je ganilo.

— Pa se vendar ne mučiš?

— Da, mučim se, — se je odgo-

Izročil je dekliico vzgojiteljici, ki jo je odnesla.

— Zaradi otroka.... Bojim se.... Da.... zares se bojim.

Začuden sem ga pogledal.

— To je cel roman, — je nadaljeval. — Le poslušaj. Proti koncu avgusta 1918 mi je notar v Aix-les-Bains sporočil, da sem podedoval po stricu Hyacintu premičnine in neprimičnine. Nisem poznal strica, niti njegovega posestva. Rodbinski spori, poostreni s striče-vo požrešnostjo, so nas docela ločili od njega. In tako nisem nikoli videl tega neprijetnega vzorca človeškega rodu. Znano ti je, da sem bil ranjen pri Chemin-des-Danes in imel sem bolezenski dopust. In tako sem tem bolj razmišljal o svoji bodočnosti, kajti zmaga Francije je bila že dobljena. Dohodke sem imel piče, kajti oče mi je bil umrl na zelo slabih nogah. Odpotoval sem torej v Daupline in tako sem postal lastnik tega lepega posestva in hiše, opremljene z vsemi udobstvi. Rad imam to prekrasno gnezdo.

Čeprav imam toliko, da bi lahko dobro živel, sem sklenil gospodariti tu na posetvu, ker priznavam socialistična načela. In imel sem srečo, da sem našel dobrega in vestnega upravitelja.

Vsako jutro sem nadziral delo po polju in senožetih. To so bili divni trenutki. V tem kraju je mnogo potokov, ptic in divjadi. Drugega poklica si nisem želel. Izprehajal sem se polh čarobnih sanj ob reki, po dremajočem gozdu ali zelenih gričih. Srečem sem bil tem bolj ker sem videl, kako se težki oblaki krvave vojne trgajo.

Tako sem živel mirno, dokler se nišem seznanil z zlatolasim dekletom. Bilo je jutro, ko sem jo prvič srečal; hodila je po gozdu.

Njeni lasje so bili od daleč podobni plamenu. Njene oči so imele barvo jezera. Skratka, bila je dražestna, očarljiva.

Komaj se mi je pokazala, je izginila v goščo. Sanjal sem o nji ves dan in skoraj vso noč. Sicer me pa ni posebno zanimalo, kdo je in kaj.

Sredi septembra sem jo srečal na bregu reke, v kateri se je gledala. Lastavke so švigale nad vodo liki strele, na koncu dolge veje se je gugala veverica.

Dekle je bilo še bolj zapeljivo. Stal sem nepremično, zadrževal sapo in občudoval njeno divno telo.

Suha veja se je zlomila pod mojo nogo in dekle se je obrnilo. Zagledala me je in v treh skokih je bila v gošči.

— Vila! — sem zašepetal.

In znova sem jo zasanjal. Moja bodočnost in sedanjost sta bili tesno združeni z vitko silhueto in z zlatimi kodri.

Še nikomur nisem pravil o nji. Skrival sem svoj spomin pred ljudmi, da bi nihče ne odkril moje tajne.

Potem sem jo srečaval često in kmalu je nisem mogel več pogrešati. Iskal sem jo željno in hudo mi je bilo, če nisem videl vsako jutro njenega očarljivega obraza.

Nekega dne sem našel svojo vilo z razpuščenimi lasmi težko sopečo. Bežala je na vso moč. Za nji je tekel fant zagorelega obraza.

Čim me je zagledal, se je za hip ustavil, potem je pa srdito zaklel, se obrnil in izginil.

Dekle je obstalo z razpuščenimi lasmi.

— Vas smem spremiti? — sem jo vprašal.

Ni odgovorila, molče se je napotila z menoj skozi gozd. Prispela sva do ribnika in dekle se je ustavila pri njem. Iz vsega njenega bitja je vela zdrava, opojna mikavnost.

Dejal sem:

— Ne morem vas pustiti tu same. Vrniti se morava. — Iz mene je govorila bojazen in ljubosumnost.

In zopet ni odgovorila. Kar se je zasmejala, privila k meni in me objela s svojimi nežnimi rokami.

Kaj hočemo? Izgubil sem glavo. Ko sem se zopet zavedel, sem jo hotel nekaj vprašati. In šele tedaj sem opazil, da je ni.

Bila je sirota in živela je pri sitni teti, ki jo je redila in oblačila, drugače se pa ni brigala za njo.

In da ti povem vse — bila je duševno bolna. Pri vsem tem me vest ni pekla, kajti zavedal sem se, da krivda ni bila na moji strani, vsaj v celoti ne. Ko sem izvedel resnico, se mi je zdelo najpametneje za nekaj časa odpotovati. Vrnil sem se šele v decembru, rešen vseh vojaških dolžnosti.

Jacques je obmolknil in povesil glavo.

— To kar si videl, je njena hčerka, — je nadaljeval s pritajenim glasom. — Njena hčerka je moja hčerka.... moje drago dete. Gorje! Mati je blazna, neozdravljivo, pravi zdravnik. Morali so jo odpeljati v umobolnico. Jaz se pa bojim, prijatelj, strašno se bojim, da utegne biti mala....

Ni izgovoril strašne misli.

Obstal je zamišljen pred neskončnim mrakom majskega večera.

BLAMIRANA DUNAJSKA ARISTOKRACIJA

Govore na banketih je treba vedno presojati z veliko rezervo. Govorniki ne skoparijo s hvalo in prireditelj banketa lahko že vnaprej računa s tem, da mu bo gost na koncu svoje napitnice želel obilo sreče in uspehov. Vino teče in ljudje postajajo zgovorni, toda včasih zadostuje kratek govor ali samo nekaj besed, pa je ogenj v strehi. O tem bi vedeli marsikaj povedati člani dunajskega aristokratskega krožka, ki so gostili v decembru leta 1914 egiptskega ekskediva Njegovo Visokost Abbasa Hilmija.

Angleži so egipt skega podkralja Abbasa Hilmija odstavili, ker je simpatiziral med vojno s Turčijo in centralnimi državami. Ker ni vedel, kaj početi, se je odpeljal v Evropo in posetil je tudi Dunaj. V dunajski aristokratski družbi je bil dobro znan, kajti študiral je na dunajskem Terezijanu. Njegov intimni prijatelj iz te dobe je bil madžarski magnat grof Szemery. Ko se je Abbas Hilmi v decembru 1914 pojavil na Dunaju, je priredila aristokratska družba njemu na čast svečano večerjo. Abbas Hilmi je bil že podkralj v pokoju, toda avstro-ogrska diplomacija je videla v njem še vedno mogočnega egipt skega veljaka in zato ni čuda, da so ga hoteli pridobiti za centralne države. To nalogo je dobil Szemery kot njegov intimen prijatelj. Madžarski magnat je smatral za velik uspeh že to, da je kraljevska visokost sploh sprejela vabilo na banket.

Gostilja v znani dunajski restavraciji Sacher je bila sijajna. Višek je dosegla s sadnim sladoledom, iz katerega je bil mojstrsko narejen strelski jarek z napadajočimi avstrijskimi vojaki in z bežečo rusko pehoto. Ta bojni prizor je dal pobudo za pogovor o avstro-ogrskih vojnih uspehih in sijajnih izgledih centralnih držav na zmago. Bivši podkraljev minister je koval v zvezde avstro-ogrsko armado in govoril na dolgo in široko o ljubezni Egipta do Avstrije. Ko je bil pogovor že napeljan v pravo smer, je vstal Szemery in napil kraljevski visokosti. Potem je pa nastal zgodovinski trenutek. Dunajski aristokrati in diplomati so kar zazijali, ko je vstal Abbas Hilmi. Vsi so mislili, da bodo padle odločilne besede in da dobe centralne države novega zaveznika, pa so se temeljito zmotili.

Abbas Hilmi je dejal v gladki nemščini:

— Velecenjeni gospodje! Globoko ganjen se vam iskreno zahvaljujem za nepričakovano gostoljubnost. Cenim jo tem bolj, ker se po pravici na polovico Dunajčan, na polovico pa Avstrijec. Zato naj mi bo dovoljeno izraziti iskreno željo, da bi pravična stvar zmagala.

Po dvorani je zadonelo burno pritrjevanje, najbolj je bil pa vesel grof Szemery, ki je stopil po podkraljevem odhodu h grofu Kinskemu in mu dejal:

— Jutri zjutraj pridi na vse zgodaj h Katji (mišljena je bila cesarjeva ljubica Katarina Schratt), da sporočiva Veličanstvu, da je Egipt že na naši strani.

Čez teden dni so pa prišli na Dunaj švicarski listi, v katerih je bilo naslednje poročilo iz Pariza:

— Na banketu, ki so ga priredili včeraj francoski politiki na čast egiptskemu podkralju Abbasu Hilmiju II., je izrekla Njegova Visokost tele značilne besede: — Velecenjeni gospodje! Globoko ganjen se vam iskreno zahvaljujem za nepričakovano gostoljubnost. Cenim jo tem bolj, ker se po pravici prištevam med vas, saj sem na polovico Parižan, na polovico pa Francoz. Zato naj mi bo dovoljeno izraziti iskreno željo, da bi pravična stvar, za katero se borite, čim prej zmagala.

150 MILIJONOV LJUDI SE IŠČE

Prebivalstvo sveta se je pomnožilo od leta 1913 do 1918 za celih 10 odst. Zdaj je na svetu 1,962,300,000 ljudi. Svet se je baje skrčil, odkar imamo radio, brzoparnike, lokomotive in letala. Seveda je ta trditev relativna. Skrčil se ni niti svet, niti razdalja, temveč samo čas, ki ga potrebujemo, da dosežemo daljne kraje. Gotovo je še mnogo evropskih dežel, kjer bi se lahko preživljalo še 100 ali več milijonov ljudi. Seveda ni mogoče, da bi se v to ali ono državo takoj priselilo milijon novih ljudi. Kolonizacija gre počasi.

Južnoameriška republika Brazilija bi lahko sprejela najmanj še 150 milijonov ljudi. Obseg te republike sploh ni točno znan. Človek bi dejal, da je to dežela brez mej. Na zapadni, severni in južni meji sploh še nihče ni bil. Brazilci pravijo, da meri Brazilija 8,337,218 kvadratnih kilometrov. Leta 1888 so našteli v Braziliji 14 milijonov prebivalcev, zdaj jih je pa okrog 36 milijonov. Brazilci sami trdijo, da bo njihova zemlja nekoč preživljala 200 milijonov ljudi. To se sliši tembolj čudno, ker preživlja zdaj težko še tiste, kar jih ima. Večina prebivalstva se drži v mestih poljedelcev je razmeroma malo. Izvzemši kavo in sladkorni trs se ljudje za poljske pridelke ne zmenijo mnogo in če nastane kriza trgovine s kavo in sladkorjem, zaide vsa Brazilija v finančne težkoče. Finančno krizo preživlja Brazilija baš sedaj.

Seveda Brazilija ne bo vedno tako redko naseljena, kakor je zdaj. Ne dvomno pridejo kolonisti, ki bodo začeli obdelovati zemljo tam, kjer so zdaj še pragozdovi. Brazilijska narava je belemu človeku sovražna. Bori se proti njemu v prvi vrsti z raznimi boleznimi, med katerimi je najhujša mrzlica. Toda človek se ne boji nobenih ovir, če mu gre za golo življenje. Tudi po drugih, zdaj cvetočih deželah so bila prej močvirja, v katerih so prežale na človeka nalezljive bolezni, pa je kolonizacija vendar uspešno napredovala. Tako bo nekoč tudi z Brazilijo, kjer je, kot rečeno, prostora najmanj še za 150 milijonov ljudi.

DVA BIVŠA VLADARJA NA POTI V ZDRUŽ. DRŽAVE

HAVANA, Kuba, 14. januarja. — Dva izmed štirih predsednikov, ki so predsedovali republiki Guatemali v manj kot enem mesecu, sta na poti v Združene države. To sta Lazaro Chahon, ki je odstopil zastran slabega zdravja, in general Orellana, kateri je bil odstavljen po revoluciji, ki je trajala komaj en dan.

VOJAŠKI LETALEC SE JE PONESREČIL

LIMA, Peru, 13. januarja. — Letalski kapitan Concha in njegov mehanik sta se ubila, ko je treščil ob zemljo njun aeroplan.

Slovenski gozdarji v južnih državah

bodo hvaležni FRANKU TROHU za njegov spis, ki se čita kot veselo-žalostna zgodba. Po šumah Georgije, Alabame in Texasa nas vodi Troha in na podlagi lastnih izkušenj opisuje svoje doživljaje. Vsebina spisa je mehka, prisrčna. Nihče bi slovenskih gozdarjev ne mogel bolje opisati kot jih je Frank Troha za za Slovnesko-Amerikanski Koledar za leto 1931.

KNJIGARNA "GLAS NARODA", 216 West 18th St., New York

Vesti iz Primorja.

Goriški fašistični tajnik Avenanti hoče z vso silo pospešiti prodiranje fašizma med "drugorodce" in poitalijančevanje, pri katerem računa na sopomoč cerkve. Ko je prišel in pregledal pokrajino, se ni mogel načuditi, da je fašizem po deželi tako šibek in da je po cerkvah še vse po starem. Takoj je zagrozil onim krajem, kjer je čutil malo protifašističnega duha, z ostrim nastopom in ob prvi priliki je očital nadškofu, da pridigujejo duhovniki še vedno slovensko. Avenanti zahteva takojšnjo uvedbo italijanščine v cerkev med Slovenci kot pričetek k izvajanju dispoziciji konkordata, po katerih morajo župniki govoriti italijanski jezik in tam, kjer je potrebno in prikladno, dobivajo sporazumno s civilno oblastjo pomočnike, kateri obvladajo poleg italijanščine tudi krajevno narečje. Pridige in druge funkcije v slovenčini imajo biti le posnetek pred njimi v italijanščini izrečenih pridig in funkcij.

Poljska vlada hoče izločiti iz trgovske konvencije z Italijo klavzulo, po kateri je dovoljeno italijanskim plovnim družbam imeti na poljskem teritoriju agencije za izto tražaški plovitbi v znatno škoseljevanje preko Trsta. Ker je bilo do. je interveniral tržaški deželni gospodarski svet v Rimu proti izločitvi klavzule.

Predsednik reške pokrajinske uprave dr. I. Bačić je izvajal k proračunu za 1931, da ne bo na razpolago niti dovolj sredstev za kritje stroškov, ki so po zakonu obvezni. Pokrajinski proračun je bil sestavljen z naložitvijo največjih žrtev davkoplačevalcem in s skrajnim krčenjem izdatkov. Ravnovesje je odvisno od razbremnitve s strani ministrstev glede prispevkov za tri srednje šole in od opustitve vsote 150,000 lir za vojaško letališče. Ni pa trohice upanja, da bi ministrstvo temu ugodilo. Dr. Bačić je omenjal, kako so po doželi slabe in nevarne ceste ter da je zadnji čas, da bi se temeljito popravile. Toda v ta namen je določenih samo 150,000 lir namesto 400,000, pa je ta postavka ni sigurna, ec bo treba novih utesnitev v proračunu.

Tvornice testenin v Zadru so se v zadnjih letih dobro razvile, ker dobivajo prvine brez carine in ker smejo svoje izdelke svobodno dovažati v Trst. V zadnjem času se je dovoz, ki krči tržakim tvornicam odjemalce, še povečal, ker so začeli izrabljati ugodno konjunkturo v Zadar došli italijanski špekulantje. Ker oblasti to trpijo, se je obrnil tržaški deželni gospodarski svet do ministrstva, da prepreči špekulantom izkoriščanje ugodnosti, dovoljenih je Zadru zbog njegovega težkega gospodarskega položaja.

PAIN-EXPELLER

Le za zunanjo uporabo pri
Bolnih mišicih
Prvotnih prehladih
Bolečinah v prsih
Okorelem tilniku
Bolečinah v hrbtu
Izvinilih in
Prevlečenjih
Nevralgiji

Dobite pristnega! ANCHOR trgovska znamka na vsakem zavoju vas zavaruje.

Knjižica, ki pravi jedro zgodbija ter odstuje stevilne uporabe PAIN-EXPELLER-ja, je priložena vsaki steklenici.

V vseh lekarnah 35c in 70c. Ali direktno iz:

The Laboratories of F.Ad. RICHTER & CO. BERRY AND SOUTH FIFTH STS. BROOKLYN, N.Y.

KILLS PAIN

SAKSER STATE BANK
62 CORTLANDT STREET
NEW YORK, N. Y.

posluje vsak delavnik od 8.30 dop. do 6. popoldne.

Za večjo udobnost svojih klijentov, vsak pondeljek do 7. ure zvečer.

Poslužujmo se vsi brez izjeme, te stare in stanovitne domače banke.

UČBENIK ANGLEŠKEGA JEZIKA

Vsebuje SLOVNICO IN KRATEK SLOVAR

POSEBNO POGLAVJE O AMERIŠKI ANGLEŠČINI

Knjiga je delo prof. MULAČEKA, ki je živel dolgo let v Ameriki.

295 strani.

Cena $1.25

"GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET
NEW YORK CITY

KNJIGE VODNIKOVE DRUŽBE za leto 1931 SO DOSPELE

Zbirka štirih zelo zanimivih knjig stane $1.35

KNJIGARNA "GLAS NARODA"
216 W. 18th STREET
NEW YORK

Nesreča ne počiva!

Tudi smrt ne. Podvrženi ste eni ali drugi vsak dan.

KAJ STE PA STORILI ZA SVOJO OBRAMBO IN ZA OBRAMBO SVOJIH OTROK?

Ali ste že zavarovani za slučaj bolezni, nezgode ali smrti? Ako ne, tedaj pristopite takoj k bližnjemu društvu Jugoslovanske Katoliške Jednote. Naša jednota plačuje največ bolniške podpore med vsemi jugoslovanskimi podpornimi organizacijami v Ameriki. Imovina znaša nad $1,100.000.00, članstva nad 20,000. Nova društva se lahko ustanovijo v Združenih državah ali Kanadi z 8. člani. Pristopnina prosta.

Berite najboljši slovenski tednik "Novo Dobo", glasilo JSKJ. Pišite po pojasnila na glavnega tajnika, Joseph Piskler, Ely, Minnesota.

STAROST BREZ NADLOG

Dosežete z zdravljenjem z "PLANINKA" zdravilnim čajem, ki povzroči razredčenje krvi, prepreči poapnjenje žil in ohranja potrebno prožnost. "Planinka" zdravilni čaj je že leta in leta preizkušeno olajšalno in preprečevalno sredstvo.

Zahtevajte v lekarnah samo pravi PLANINKA čaj BAHOVEC, v plombiranih paketih in z napisom proizvajalca: — Lekarna Mr. Bahovec, Ljubljana

Interesenti, obrnite se po brezplačne informacije na gori imenovano lekarno ali pa na našega zastopnika — THE CHEMICAL PRODUCTS CO., 286 Fifth Avenue, New York, N. Y.

Mali Oglasi imajo velik uspeh

Prepričajte se!

Zaradi tebe.

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za Glas Naroda priredil G. P.

17 (Nadaljevanje.)

— Kdaj je prišel Willert domov?

— Bilo je že pozno, kajti bil je v gozdu in od tam je daleč. Bilo je že okrog devetih, in prinesel je mrzlico že s seboj. Ko smo ga deli v posteljo, je že fantaziral!

— Ali se je ustreljeni gospod pred kratkim sestal s kakim divjim lovcem?

— O tem mi ni ničesar znanega!

— Ali mislite, da mu kdo tukaj ni naklonjne in da ga je vsled tega zavratno umoril?

— To mi je nepojasnjivo! Divji lovec je moral biti. Ti ljudje streljalo kot vragi, posebno če jim je kdo že dolgo za petami. Willert je prisegel, da bo enega ujel. Raditega je bil vedno na nogah. V goščavi imajo lepovi svoje skrivališče. Ali vam ni rekel o tem ničesar ribič Mainhard?

— Rekel mi je isto kot vi. Dobro je, Eckhardt, lahko odidete!

Ostale so le še tri glavne priče, namreč Krausneck, Sibila ter Regina, slednja kot glavna priča.

Krausneck ni mogel ničesar povega izpovedati. Po njegovem mnenju je moral biti morilec potepuh, katerega je presenetil pri kradnji domov vračajoči se Viljem.

Nato je sledila Sibila. Krausneck se je nato napotil k Regini, ki je čakala povelja, da se napoti k zaslišanju.

— Obžalujem, da se morate mučiti, gospa baronica, — je rekel sodnik. — Moram pa vam predložiti ista vprašanja, katera sem naslovil na ostale priče. Ali ste zapazili v preteklí noči ali prej kakega tujca, ki se je pokazal v bližini gradu?

— Mislim, da, — je odvrnila Sibila s trdnim glasom in njene roke so se trdno oprle na rob stola, ki je stal poleg nje.

Sodnik Below se je presenečen vzravnal.

Tu je bilo nekaj novega, mogoče nitka, katere bi se je mogla držati oblast.

— Prosim, pripovedujte mi vse natančno. Vnaprej pa vas moram opozoriti na to, da morate svoje izjave po potrebi potrditi s prisego.

— To mi je znano, gospod sodnik. Izgovarjam le sum, kajti če bi bila gtova, bi dvignila obtožbo, — je odvrnila stara dama ter ponosno dvignila glavo.

Na njenem obrazu se je v tem trenutku izražala neupogljiva volja ter brezobzirna strogost.

— Povejte torej!

— Včeraj zvečer po večerji sem šla z gospodom Krausneckom v svoje stanovanje na partijo marjaša. Ko je stari gospod odšel, me je gnalo še enkrat, da pogledam, kje je Regina. Ko sem prišla do njene sobe, sem naša vrata zaprta ter domnevala, da čujem od daleč moške glasove. Domnevala sem, da je njen oče, a on je, kot sem izvedela pozneje, odšel z mojim sinom na postajo. Raditega sem se zopet umaknila. Soba, v kateri se je izvršil umor, je bila ob tem času nezaklenjena. Zunaj je sijala mesečina, in razgled je bil tako krasen, da sem za trenutek obstala ter uživala prizor. Tedaj pa sem zapazila senco moža, ki se je plazil ob terasi navzdol. Tej stvari nisem pripisovala nikake važnosti. Bil je mogoče kak služabnik, ki se je plazil k svoji deklici. Prišel pa je do stopnic in mož mi je moral priti naravnost pred oči. V svoje veliko presenečenje sem spoznala, da nosi moški potni plašč in v naglici je izginil mojim očem.

— Vi pravite, da je bil moški.

— Da, gospod.

— Ali ste ga spoznali?

— Že preje sem rekla, da imam sum.

— In koga maj zadene ta sum?

— Ditriha von Ellerna, mojega nečaka, ki je bil do pred kratkim lastnik Malega Ellerna!

Sodnika Belowa je zadela strašna obtožba kot blisk iz jasnega neba. Ves pomen tega vprašanja pa je imel šele, ko je stavil drugo vprašanje ter dobil odgovor nanj:

— Ali bi imel obtoženi kako prednost od smrti vašega sina?

— Če bi moj sin umrl brez dediča, bi on podedoval vse posestvo.

— Vi domnevate, da se je mudil baron von Ellern pri vaši sinahi, predno je zapustil grad?

— Da.

— Vi verujete tojre, da so obstajali med obtoženim ter baronico Reginо tesnejši odnošaji?

— Tega ne vem!

— Baronica Regina je bila pred svojo poroko v vaši službi? Ali je med tem časom občevala z baronom Ditrihom?

— Zelo pogosto je bil gost v naši hiši V njunem občevanju pa nisem prav ničesar zapazila. Baronica Regina je bila napram gospodom zelo ponosna ter vzdržna!

— In kje se mudi sedaj osumljeni?

— V Berlinu, odkoder bo odpotoval s profesorjem Schwarzbachom v južno Ameriko. To potovanje bo trajalo dve leti.

Zaslišanje je bilo končano.

Sibila je zapustila sobo prav tako ponosno kot je prišla noter. V njej je bila le misel, da se osveti nad onim, ki je umoril njenega sina. To pa ni bil po njenem mnenju nihče drugi kot Ditrih! Tako se je zagrebla v to misel, da je postal sum že gotovost.

Poleg trupla svojega sina je čakala izida izpovedi Regine. Videla jo je iti mimo brez besede ter izginiti nestalnih korakov v stranski sobi.

— Pripovedujte mi še enkrat, gospa baronica, kaj ste slišali v svoji sobi, ko se je izvršil umor nad vašim možem? — je rekel sodnik.

Regina je pričela pripovedovati ter zavrnila stol, katerega ji je ponudil sodnik.

Bilo ji je izvanredno težko, in Below jo je moral parkrat opozoriti, da je nekaj pozabila, ker je omenila pri svojem prvem poročilu.

Bila je že pri koncu ter zrla vsa zmedena v sodnika, ki jo je naenkrat vprašal:

— Vi ste šli po večerji v svojo sobo, ker vam je bilo slabo?

— Da.

— Torej ni bil nihče pri vas?

— Ne.

Roki Regine so se pričele igrati z obleko in bilo ji je izvanredno težko ohraniti mir.

Oči sodnika so počivale brez prestanka na nji in njeni pogledi so uhajali na stran.

— Nikakih moških obiskov niste imeli krog devete ure?

Bilo je, kot da je zadnja kapljica krvi izginila z lepega obraza Regine.

Bil je pogled, ki je zahteval usmiljenje.

— Ne!

Regina se je komaj obvladala, ko je rekla to laž!

Ditriha so videli in vsega je bilo konec!

To je jasno videla v očeh sodnika.

(Dalje prihodnjič.)

BORBA S KAKTUSOM

Boj, ki ga bije človek z naravo, da si zasigura eksistenco ali pa vsaj golo življenje, je prava vojna dveh žilavih sovražnikov, ki srdito napadata, manevrirata in operirata z enako zvijačo in mržnjo, kakor v vojni človek s človekom. Oglejmo si samo boj, ki ga bije avstralski kolonist s kaktusom. Ta zgodovina ima komično-junaški značaj, kajti vojna med kolonistom in kaktusom v Avstraliji je nastala iz neumnosti, seveda človeka, ne pa kaktusa. Človek ima pred drugim živim bitji na zemlji to prednost, da lahko nosi glavo pokonci in da je lahko bedast.

Ni znano, kaj je napotilo guvernerja Phillipa, da je aklimatiziral braziljsko Opuntio, ki ni niti lepa, niti koristna, pač pa se med njenimi bodicami zelo radi skrivajo poljski škodljivci. To se je zgodilo l. 1788. Leta 1839. je pa zasadil neki kolonist novo vrsto kaktusa, Opuntis inermis. S tem kaktusom so ga vezali nekakšni sentimentalni spomini. Njegovim sosedom je kaktus ugajal in mislili so, da bi se dala napraviti iz njega dobra živa meja. In tako je začel dotični kolonist navdušeno deliti sosedom poganjke in seme.

Čez 30 let so pa kolonisti spoznali, da kaktus nekoliko pretirava. Živa meja je bila sicer imenitna, toda kmalu se je kaktus tako razlezel, da je začel izpodrivati vse druge rastline. Leta 1900. je pokrivala Opuntia inerms pet milijonov ha rodovitne zemlje, leta 1920. pa je že 30 milijonov in vsako leto je povečala svoje kraljestvo za 500,000 ha. Kolonisti so bili vsi iz sebe in nazadnje so se obrnili na državne oblasti s prošnjo, naj jim priskoči na pomoč. Država sicer ni nič pametnejša od navadnih ljudi, pač pa ima večje možnosti. Tako ima možnost obrniti se na biologe in vprašati jih, kaj menijo o tem. Biologi so se zamislili in izrazili so naslednjo hipotezo. Če se ta kaktus v Avstraliji in Novi Zelandiji — žilava rastlina je namreč preplavala tudi morsko ožino — neprimerno bolj širi nego tam, kjer je doma, ni izključeno, da ima v svoji domovini sovražnike, ki jih pri nas ni.

Ni torej preostajalo drugega, neg poskusiti srečo s tako zvano biološko metodo, ki jo je odkril ameriški enotmolog S. V. Riley s svojimi sotrudniki. Treba je ugotoviti kateri sovražniki v živalskem carstvu drže braziljski kaktus v šahu, potem pa povabiti te sovražnike v Avstralijo. Zadeva pa ni tako enostavna, kakor bi človek mislil. Treba je v prvi vrsti spoznati najhujše sovražnike kaktusa, o katerih je treba vedeti, če bodo vzdržali drugačno podnebje in če se bodo sploh mogli uspešno boriti proti kaktusu. Vlada je odredila komisijo biologov in entomologov. Komisija je začela svoje delo s tem, da si je preskrbela po možnosti vse vrste žuželk, živečih na kaktusih, in jih prenesla v Avstralijo. V Avstraliji so pa čuvali te žuželke kot punčico očesa.

Med žuželkami so bile tudi take, ki niso mogle kljubovati raznim avstralskim žuželkam in so kmalu aklimatizirale. Največ pričakujejo od lisaja Cactoplastis cactorum, katerega se je razletelo v štirih letih 300 milijonov tako, da bo čez tri leta razširjen po vsej Avstriji. Že v prvem letu je iztrebil ta mrčes kaktus na površini 15,000 ha. Zdaj so se že kraji na progi 150 km, kjer ni nobenega kaktusa, čeprav jih je je bilo še nedavno toliko, da ni mogla uspevati nobena druga rastlina. Prebivalstvo se zdaj veseli, da je končno dobilo pomočnika, s katerim bo izgnan nadležni gost, ki so ga bili nespametni predniki povabili v deželo. Seveda je pa vprašanje, če jim ne bo čez nekaj let delal morda še večjih preglavic mrčes, ki jim zdaj pomaga trebiti in zatirati kaktus.

IZUMI BODOČNOSTI

Zadnja desetletja so prinesla svetu toliko važnih izumov in odkritij, da se bo polagoma uresničilo tudi to, kar se nam zdi zoaj še največja utopija. Američan W. Babson je sestavil seznam, v katerem so navedeni glede na novejše izume stroji, ki jih človeštvo še potrebuje. Na prvem mestu je avtomobil, ki se od sedanjega bistveno razlikuje. Avto bodočnosti ima turbinski rotacijski aparat in lahko vozi naprej, nazaj in na obe strani. Sedanji motor na bencin je nadomeščen z Dieslovim motorjem tako da se lahko rabi za pogon tudi neočiščeno olje.

Eden najvažnejših izumov za letalce bo posebna luč, ki bo prodirala še tako goste oblake. Nedavno izumljena Neonova svetiljka je neposredna predhodnica nove luči. Ogromen vir energije postane za človeštvo solnce. Zdaj rabimo samo dve energiji, vodno in premogovno. V doglednem času bo pa omogočena neposredna raba solnčne energije tako, da odpadejo vse postranske manipulacije. Velike množine energije počivajo zdaj tudi v podzemnem delovanju zemeljske skorje.

Bodočnost nam obeta tudi hladno luč, ki bo mnogo cenejša od sedanje, kajti žarnice porabijo za toploto celih 95% električnega toka. Koristen izum bi bila tudi govoreča knjiga. Ker se od Guttenbergove dobe na knjigah ni nič bistveno izpremenilo, bi pomenil ta izum zopet velik napredek. Papirja v bodoče ne bodo več izdelovali iz lesa. Zdaj sekajo cele gozdove, kar je zelo neekonomično. V bodoče bodo rabili za izdelovanje papirja travo in slamo. Poskuse v tem pogledu že delajo.

SLOVENSKO-AMERIKANSKI

KOLEDAR

ZA LETO 1931

CENA 50c

Po zanimivem čtivu presega vse dosedanje.

BLAZNIKOVE PRATIKE

za leto 1931

CENA 20 CENTOV

"GLAS NARODA"
216 W. 18th Street
New York City

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 West 18th Street
New York, N. Y.

(Nadaljevanje.)

SPISI ZA MLADINO:

(GANGL)

2. sv trdo vezano. Pripovedke in pesmi ..... .50
3. sv. trdo vezano. Vsebuje 12 povesti ..... .50
4. sv. trdo vezano. Vsebuje 8. povesti ..... .50
5. sv. trdo vezano. Vinski brat .. .50
6. sv. trdo vezano. Vsebuje 10 povesti ..... .50

IGRE:

Beneški trgovec. Igrokaz v 5. dejanj .60
Cyran de Bergerac. Herolična komedija v petih dejanjih. Trdo vezano 1.70
Edela, drama v 4. dej. ..... .60
Marta, Semenj v Richmondu, 4 dejanja ..... .30
Ob vojski. Igrokaz v 6tirih slikah .30
Tončkove sanje na Miklavžev večer ,Mladinska igra s petjem v 3. dejanjih ..... .60
R. U .R. drama v 3 dejanjih s predigro, (Čapek), vez. ..... .45
Revizor. 5. dejanj. trda vezana .. .75
Veronika Deseniška, trda vez 1.50
Za križ in svobodo, Igrokaž v 5. dejanjih ..... .35

Ljudski oder:

4. zv. Tibetanec, 5. dejanj .... .60
5. zv. Po 12 letih, 4 dejanja .. .60
Zbirka ljudskih iger:
Z malih gora ..... 1.—
3. snopič. Mlin pod zemlje, Sv. Neža, Sanje ..... .60
13. snopič. Vestalka, Smrt Marije device, Marijin otrok ..... .30
14. snopič. Sv. Boštjan, Junaška deklica, Materin blagoslov .... .30
15. snopič. Turki pred Dunajem, Fabjola in Neža ..... .30
20. snopič. Sv. Just; Ljubezen Marijinega otroka ..... .30

PESMI IN POEZIJE:

Akropolis in Piramide ..... .80
broširano ..... .80
Azazel, trdo vez. ..... 1.—
Balade in romance, trda vez 1.25
Bob za mladi zob, trda vez .... .40
Kraguljčki (Utva) ..... .65
trdo vezano ..... .50
Moje obzorje, (Gangl) 1.25
Naries (Gruden), broš. ..... .30
Primorske pesmi, (Gruden), vez. .35
Slutne (Albreht) broš..... .30
Pohorske poti (Glaser) broš. .... .30
Oton Zupančič:
Ciciban, trd. vez. ..... .50
Sto ugank ..... .50
V zarje Vidove, trd. vez ..... .90
Vijolica. Pesmi za mladost .... .60
Zvonček. Zbirka pesnij za slovensko mladino. Trdo vezano .... .90
Zlatorog, pravijice, trda vez .... .60
Slovenska narodna lirika ..... .50

PESMI Z NOTAMI:

NOTE ZA KLAVIR

(Pavčič) Klavirski album ..... .75
(Pavčič) Slovenska koračnica 5 zvezkov. Vsak zvezek po ... .50
5 zvezkov skupaj 1.25
(Premerl) Tri skladbe ..... .50

NOVE PESMI S SPREMLJEVANJEM KLAVIRJA

Album slov. narodnih pesmi (Prelovec) ..... .80
Šest narodnih pesmi (Prelovec) .80
Pesmarica moških zborov (Balatka) ..... 1.—

MEŠANI in MOŠKI ZBOR

Priložnostne pesmi (Grum) 1.10
Slovenski akordi (Adamič):
I. zvezek ..... .75
II. zvezek ..... .75
Pomladanski odmevi, I. in II. sv., vsak ..... .45
Ameriška slovenska lira (Holmar) 1.—
Orlovske himne (Vodopivec) 1.20
10 moških in mešanih zborov — (Adamič) ..... .45

MOŠKI ZBOR

Trije moški zbori (Pavčič) Izdala Glasbena Matica ..... .40
Narodna nagrobnica (Pavčič) .. .35
Gorski odmevi (Laharnar) 2. sv. .45

SAMOSPEVI:

Štirji samospevi, izdala Glasbena Matica ..... .45
Naši kmini ..... .50

MEŠANI ZBORI:

Planinska, II. sv. (Laharnar) .. .45
Trije mešani zbori, izdala Glasbena Matica ..... .45

RAZNE PESMI S SPREMLJEVANJEM:

Domovini, (Foester) ..... .40
Izdala Glasbena Matica
Gorske cvetlice (Laharnar) četvero in petero raznih glasov .... .45
Jaz bi rad rudečih rož, moški zbor z baritom solom in priredbo za dvospev ..... .20
V pepelnični noči (Sattner), kantanta za soli, zbor in orkester, izdala Glasbena Matica ..... .75
Dve pesmi (Prelovec), za moški zbor in bariton solo ..... .20
Kupleti (Grum). Učeni Mihec.— Kranjske šege in navade, Nezadovljstvo, 3 zvezki skupaj ..1.—
Kupleta Kuza Muca (Parma) .... .40

Kretanje Parnikov
Shipping News

16. januarja:
Paris, Havre
St. Louis, Cherbourg, Hamburg
Aquitanio, Cherbourg

17. januarja:
President Harding, Cherbourg, Hamburg

21. januarja:
Bremen, Cherbourg, Bremen
George Washington, Cherbourg, Hamburg
Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg

23. januarja:
Pennland, Cherbourg, Antwerpen

28. januarja:
Rochambeau, Havre

29. januarja:
Europa, Cherbourg, Bremen

30. januarja:
Majestic, Cherbourg
Milwaukee, Cherbourg, Bremen

3. februarja:
De Grasse, Havre
Roma, Napoli, Genova

4. februarja:
President Roosevelt, Cherbourg, Hamburg
Deutschland, Cherbourg, Hamburg

6. februarja:
Ile de France, Havre

7. februarja:
Aquitania, Cherbourg

9. februarja:
Bremen, Cherbourg, Bremen

11. februarja:
America, Cherbourg, Hamburg
New York, Cherbourg, Hamburg

12. februarja:
Suttgart, Cherbourg, Bremen

13. februarja:
Mauretania, Cherbourg

16. februarja:
Europa, Cherbourg, Bremen

17. februarja:
Lafayette, Havre
Augustus, Napoli, Genova

18. februarja:
President Harding, Cherbourg, Hamburg
Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg

19. februarja:
Berlin, Boulogne Sur Mer, Bremen
Saturnia, Trst

20. februarja:
Paris, Havre
Olympic, Cherbourg

24. februarja:
New Amsterdam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam

25. februarja:
Bremen, Cherbourg, Bremen
George Washington, Cherbourg, Hamburg

26. februarja:
Dresden, Cherbourg,

27. februarja:
Ile de France, Havre
St. Louis, Cherbourg, Hamburg

28. februarja:
Aquitania, Cherbourg

NARAVNOST V JUGOSLAVIJO NOVA JADRANSKA GOLIJATA

Saturnia IN Vulcania

sta glasovita med največjimi in najhitrejšimi ladjami na svetu. Uzorna postrežba, uljudni in pazljivi strežaji, ki govore slovensko, so vam na razpolago. Kuhinja, kakoršna je znana samo v najboljših hotelih.
In ne pozabite, kratko in zelo ceneno potovanje z železnico v vse dele Slovenije. Stroški za prtljago so neznatni, vizej brezplačen.
Določite vnaprej dan potovanja.
VULCANIA
10. marca — 15. aprila — 19. maja
SATURNIA
21. februarja— 28. marca— 2. maja
COSULICH LINE
17 Battery Place, New York

5 DNI NA OCEANU

PREKO CHERBOURGA
6 DNI PREKO BREMENA
Na dveh najhitrejših parnikih

BREMEN IN EUROPA

SAMO 7 DNI DO JUGOSLAVIJE

Ali potujte na znanem ekspresnem parniku

COLUMBUS

Tudi redna tedenska odplutja z dobroznanimi Lloydovimi kabinskimi parniki.

Za pojasnila vprašajte kateregakoli lokalnega agenta ali —

NORTH GERMAN LLOYD

57 Broadway, New York

PESMARICE GLASBENE MATICE:

1. Pesmarica, uredil Hubad ...2.50
4. Koroške slovenske narodne pesmi (Svikaršič) 1., 2., in 3. zv. skupaj ..... 1.—

MALE PESMARICE:

Št. 1. Srbske narodne himne .. 1.5
Št. 1a. Što čutiš, Srbine tužni .. .15
Št. 2. Zrinjski Frankopan ..... .15
Št. 10. Na planine ..... .15
Št. 11. Zvečer ..... .15
Št. 12. Vasovalec ..... .15
Narodne pesmi za mladino (Žirovnik) 3 zvezki skupaj ..... .50
Slavček, zbirka šolskih pesmi — (Medved) ..... .25
Vojaške narodne pesmi (Kosi) .. .30
Narodne vojaške (Ferjančič) .. .30
(Pregelj) ..... 1.—
Lira, srednješolska, 2. svezka skupaj ..... 2.—
Troglasni mladinski zbori:
Mešani in moški zbori. (Aljaš) — 3. zvezek: Psalm 118; Ti veselo poj; Na dan; Divna noč ..... .40
5. zvezek: Job; V mraku; Dneva nam pripelji žar; Z vencem tem ovenčam slavo; Triglav ..... .40
6. zvezek: Opomin k veselju; Sveta noč; Stražniki; Hvalite Gospoda; Občutki; Geslo ..... .40
7. zvezek: Slavček: Zaostali ptič; Domorodna iskrica; Pri svadbi; Pri mrtvaškem sprevodu; Geslo .40
8. zvezek: Ti osrečiti jo hoti (mešan zbor); Prijatelji in sence (mešan zbor); Stoji, solnčice stoj; Kmetski hlši ..... .40

6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih:

PARIS 16. jan.; (6 P. M.) 20. febr. (6 P. M.)
Ile de France 6. feb.; (7 P. M.) 27. feb. (4 P. M.)

Najkrajša pot po železnici. Vsakdo je v posebni kabini z vsemi modernimi udobnostmi. — Pijača in slavna francoska kuhinja. Izredno nizke cene.

Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali

FRENCH LINE
19 STATE STREET
NEW YORK, N. Y.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je poučen o potnih listih, prtljagi in raznih drugih stvareh. Vsled naše dolgoletne izkušnje Vam mi zamoremo dati najboljša pojasnila in priporočamo vedno le prvovrstne brzoparnike.

Tudi nedržavljani zamorejo potovati v stari kraj na obisk, toda preskrbeti si morajo dovoljenje za povrnitev (Return Permit) iz Washingtona, ki je veljaven za eno leto (brez permita je sedaj nemogoče priti nazaj tudi v teku 6. mesecev in isti se ne pošiljajo več v stari kraj, ampak ga mora vsak prosilec osebno dvigniti pred odpotovanjem v stari kraj. Prošnja za permit se mora vložiti najmanje eden mesec pred nameravanim odpotovanjem in oni, ki potujejo preko New Yorka je najbolje, da v prošnji označijo naj se jim pošlje na Barge Office, New York, N. Y.

KAKO DOBITI SVOJCE IZ STAREGA KRAJA

Glasom nove ameriške priseljeniške postave, ki je stopila v veljavo z prvim julijem, znaša jugoslovanska kvota 845 priseljencev letno, a kvotni vizeji se izdajajo samo onim prosilcem, ki imajo prednost v kvoti in ti so: Stariši ameriških državljanov, možje ameriških državljank, ki so se po 1. juniju 1928. leta poročili; žene in neporočeni otroci izpod 18. leta poljedelcev. Ti so opravičeni do prve polovice kvote. Do druge polovice pa so opravičeni žene in neporočeni otroci izpod 21. leta onih nedržavljanov, ki so bili postavno pripuščeni v to deželo za stalno bivanje.

Za vsa pojasnila se obračajte na poznano in zanesljivo

BAKSER STATE BANK
82 CORTLANDT STREET
NEW YORK

POZIV!

Vsi naročniki katerim je, oziroma bo v kratkem pošla naročnina za list, so naprošeni, da jo po možnosti čimprej obnove. —

Uprava lista.